

Komárom-Esztergom Megyei

Közigyűlés Elnöke

VI.214 /2017

ELŐTERJESZTÉS

a Komárom-Esztergom Megyei Közigyűlés 2017.09.28-ai ülésére

Tárgy: A Komárom-Esztergom Megyei Integrált Területi Program végrehajtásának állása

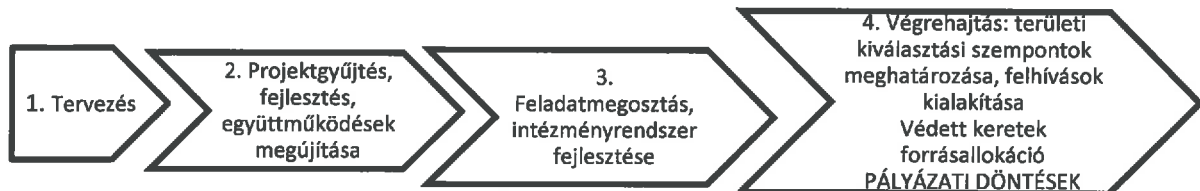
Előterjesztő: Popovics György, a közigyűlés elnöke

Előadó: Petrikné Molnár Erika főosztályvezető

Tisztelt Közgyűlés!

2012-ben nagy lehetőséget kaptak a megyék a 2014-2020-as területi uniós források felhasználásával kapcsolatban. Mind az intézményi, mind az együttműködési rendszernek, mind a közgyűlés döntés-előkészítésének, és döntési folyamatnak, mind a hivatalnak meg kellett ehhez újulni, a kihívásokra gyorsan, de értékállóan reagálni, törekedve arra, hogy minél szélesebb kör részesedhessen a források nyújtotta fejlesztési lehetőségekből.

Jelen előterjesztés az ITP tervezésétől a végrehajtásig tekinti át az eddig elvégzett munkát:

1. Hosszú és középtávú terminusban meghatároztuk a fejlesztési céljainkat forrásoktól függetlenül minden ágazatra és területre, majd csak a decentralizált uniós forrásra (TOP) is, mely 25, 94 Mrd Ft.

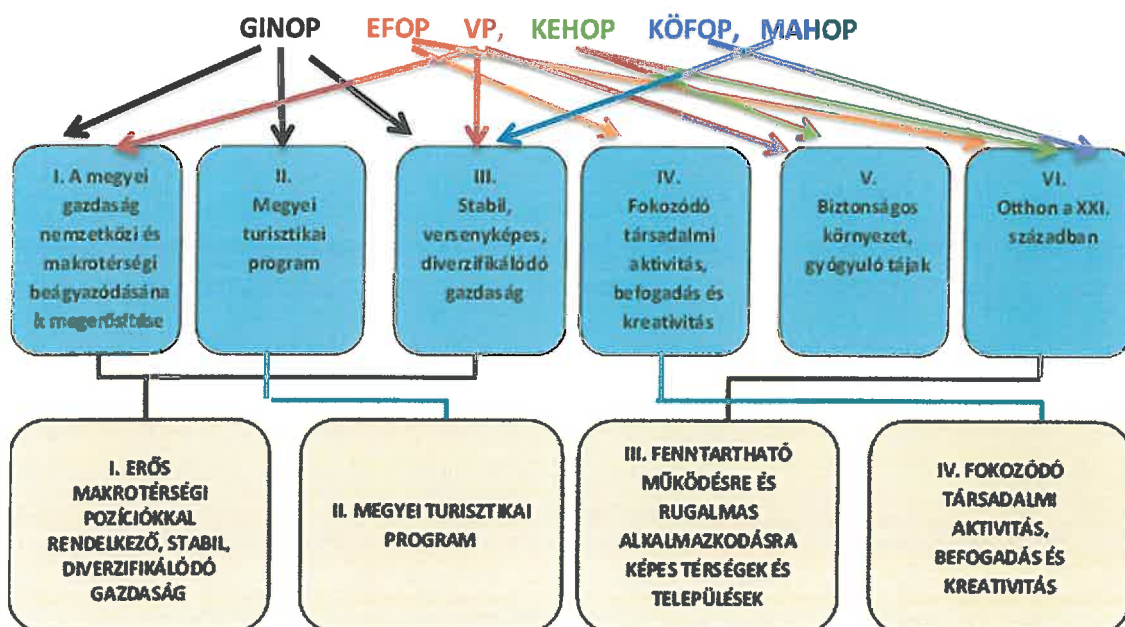
Tervhierarchia szerinti célkitűzéseinket erőteljes területi (sajátos térségi adottságok) fókusszal az alábbiak szerint fogadtuk el:

2030-ig szóló Megyei Területfejlesztési Koncepció

ÁTFOGÓ CÉLOK 2014–2030

A Megyei Területfejlesztés Stratégia és Megyei Integrált Területi Program célkitűzései és forrásai

- 2017. június 29-én. *Főbb módosítások:*
 - a második körös felhívások kínálta fejlesztési lehetőségekre fókuszálás, kikerültek a TOP-ból nem támogatható célok (pl.: ösztöndíj program).
 - bizonyos fejlesztések területi szintjének pontosítása (pl: TOP5.1.1-5.1.2 helyi és megyei paktumok; TOP 5.3.1 helyi identitás erősítése).
 - forrásátcsoportosítások a fejlesztési igényekre és az ITP-ben megjelenő célokra tekintettel, pl.: iparterületi fejlesztésről az inkubátorházakra, a helyi piacokra, a barnamezős fejlesztésekről a belterületi vízrendezésre, a megújuló energiák hasznosítására fordítható keretről az épületenergetikára.
 - Módosultak a védett keretek, melyek jellemzően feloldásra kerültek annak érdekében, hogy mindenki számára elérhetőek legyenek a még meglévő források. Fontos megjegyezni, hogy a korábban meghatározott kiemelt célterületeken, célokban és kedvezményezett körben jellemzően teljesültek az első körös pályázatoknál a közgyűlés szándékai. A fejlesztések ezek mentén valósulhatnak meg.

Az ITP megalkotásához, de főképpen megvalósításához a fejlesztési igényeket össze kellett gyűjteni és értékelni.

2. **Közel 1300 db fejlesztési projektet azonosítottunk, jelentős projektgenerálás folyt 2013-2015-ban, mind a 76 település önkormányzatával egyeztettünk, 54 db rendezvényt tartottunk, 901 résztvevővel.**

A megyei önkormányzat az ITP végrehajtására és az önkormányzatok közfeladat fejlesztési projektjeinek előkészítésére és megvalósításuk segítésére **keretmegállapodást kötött 64 települési önkormányzattal**, amiből 8 városi és 56 községi. Az együttműködés megalapozta a fejlesztések körének átgondolt kialakítását, előkészítését, segítette a döntés előkészítést. A fejlesztési igényeket leszűrtük forrásokra, az ágazatiakat továbbítottuk a tárcák és az NGM felé is, a TOP-ból finanszírozható fejlesztések pedig közel két éves folyamatban érlelődve jutottak el a pályázati szintre.

3. Intézményrendszer fejlesztése:

A TERVEZÉSI INTÉZMÉNYRENDSZER BŐVÍTÉSÉVEL széleskörű társadalmassal készültek el a fejlesztéseket és a források felhasználását megalapozó tervcsomagok:

Közgyűlés	állandó bizottságai	Terület és Vidékfejlesztési Kollégium	területi - és ágazati munkacsoportok
-----------	---------------------	---------------------------------------	--------------------------------------

FEJLESZTÉSI PROJEKTEKSEL KAPCSOLATOS INTÉZMÉNYRENDSZER FELÁLLÍTÁSA - FIGYELEMMEL AZ ÖSSZEFÉRHETETLENSÉGI SZABÁLYOKRA:

KEM HIVATAL	tervezés, projektgyűjtés, pályázati rendszer kialakításában, fejlesztésében való közreműködés, döntés-előkészítés, monitoring
KEM TERÜLETFEJLESZTÉSI KFT	projekt és pályázat előkészítés, projektmenedzsment, egyéb szakértői szolgáltatások
DUNA - GERECSÉ TDM	turisztikai projektek fejlesztése, előkészítése, megvalósítás
RÁBA-DUNA- VÁG EGTC	határon átnyúló projektek fejlesztése, menedzselése, kis projekt alap kezelése

A megyei területfejlesztési kft. 2015. októberi létrehozásával teljesen különvált a döntés-előkészítés és a projekt-előkészítés, menedzselés, így az összeférhetetlenség szabályainak eleget tettünk. A cég jelentős segítséget nyújt a településeknek, az elsőköros pályázatok esetében 88 településsel lépett konzorciumba előkészítési és menedzsment feladatok ellátására és 14 projekt esetében végez egyéb szakértői tevékenységet (közbeszerzési, mérnöki pl.).

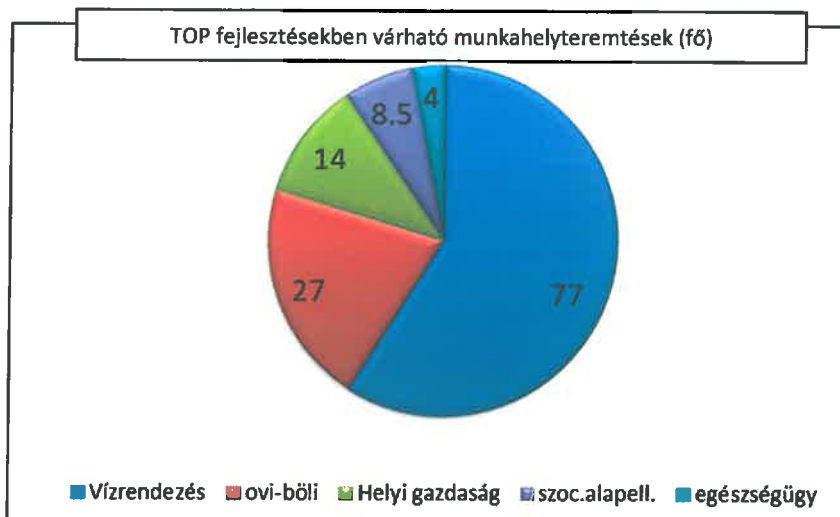
4. Területi kiválasztási kritériumok, védett keretek, forrásallokáció

Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz és a vonatkozó indikátoraihoz
Hozzájárulás a megye gazdaságának diverzifikálásához
Hozzájárulás a munkához jutás feltételeinek javításához
Hozzájárulás a területi és társadalmi kohézió erősítéséhez
Hozzájárulás az épített és természeti környezet, táj meglévő értékeinek, erőforrásainak megőrzéséhez, fenntartható hasznosításához és hatékony működtetéséhez

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat az 1702/2014. (XII.3.) Korm. határozat alapján meghatározott Integrált Területi Programja forráskeretének felhasználásához a 16/2015. (II.26.) sz. Közgyűlési határozatában rögzítette a Területi Kiválasztási Rendszerkritériumokat.

Ezek a kritériumok irányelvek voltak, lehetővé tették a megye szempontjainak érvényesítését a projektkiválasztás során. A kritériumok alapján alakultak ki a pályázatok területspecifikus értékelési szempontjai. A tervezés során a 17 felhívásban 151 értékelési szempontra tett javaslatot a megye. Ezek befolyásolták a felhívásokban szereplő támogatható tevékenységek kiválasztását.

Az eddig támogatott projektek alapján elmondható, hogy mindegyik illeszkedik a területfejlesztési programunkhoz, az iparterület fejlesztések, a helyi gazdaságfejlesztési beruházások, a turisztikai fejlesztések hozzájárulhatnak a megye gazdaságának erősítéséhez, szerkezetének bővüléséhez. A munkához jutás feltételeinek javítását szolgálják a foglalkoztatási paktumaink, a beruházásokban vállalt munkahelyteremtések (131 álláshely), a közlekedésfejlesztések. Az intézményhálózat műszaki állapotának megújítása, a használaton kívüli épületek hasznosítása, az épületenergetikai fejlesztések, a zöldterület megújítások, a barnamezők funkcióváltó fejlesztése pedig hozzájárulnak az önkormányzati gazdálkodás stabilitásához, a természeti erőforrások kíméléséhez, a környezeti állapot megőrzéséhez, fejlesztéséhez.

Az ITP-ben létrehozott **kiemelt, védett keretek:**

Földrajzi célterületekre:

Ágazat/cél	Kiemelt forrás M Ft	Célterület
gazdaságfejlesztés	740	Duna mente
turisztika	2000	Városhálózati térség, Duna mente, vidéki térségek
közlekedésfejlesztés	831	városhálózati térség
települési környezetfejlesztés (vízrendezés)	1000	községek, kisvárosok
energetika	1633	községek , kisvárosok
egészségügyi és szociális alapellátás	480	községek
foglalkoztatási paktumoknál	215	hátrányos helyzetű Kisbér térsége

Kiemelt célokra:

Ágazat/cél	Kiemelt forrás M Ft	Cél
gazdaságfejlesztés	185	üres, alulhasznosított épületek gazdasági célú hasznosítása
közlekedésfejlesztés	1100	országos és térségi kerékpár-hálózati elemek fejlesztése
energetika	600	oktatási intézmények fejlesztése

Kiemelt célcsoportokra:

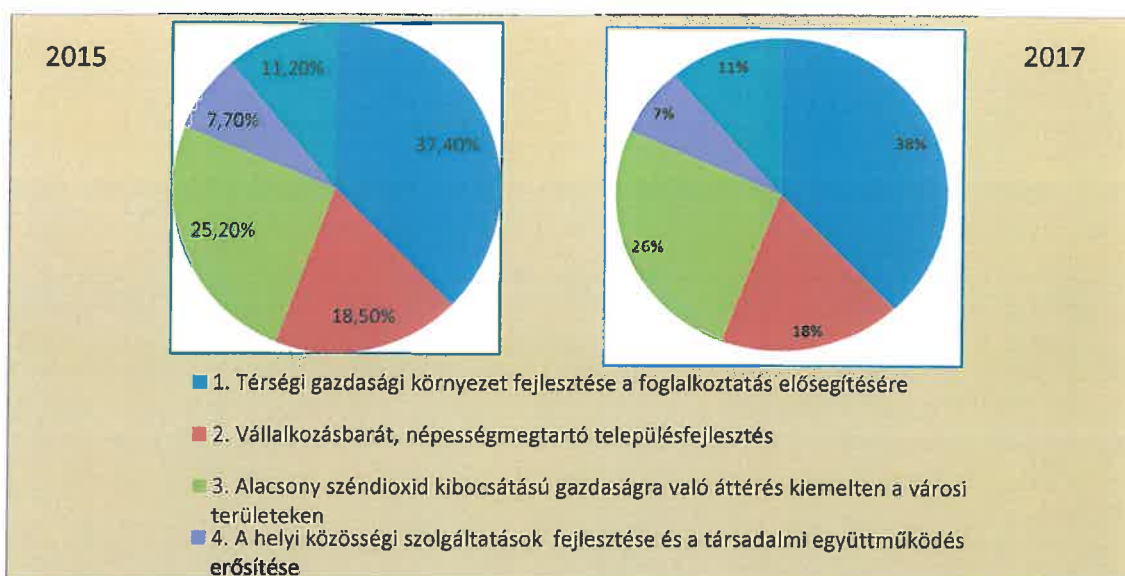
Ágazat/cél	kiemelt forrás M Ft	Célcsoport
helyi identitás erősítése	100	megyei önkormányzat

Összességében a 25, 94 mrd Ft megyei forrásból 8,684 mrd Ft-ot (33%) különített el a megye különböző prioritásokra, melyek már az elsőkörös pályázatok esetében felhasználásra kerültek, sőt bizonyos intézkedéseknél túligénylés is volt. Ez igazolja, hogy az ITP-ben megfogalmazott törekvések helyesek és a fejlesztési igények alájuk rendeződésével a TOP-ból kezelhető fejlesztéspolitikai céljaink teljesülhetnek.

Forrásallokáció:

A 25,94 mrd Ft az egyes intézkedések között TOP arányosan került felosztásra, ezt az IH generálta. Eltérítést a turisztikában és az egészségügyi alapellátásnál kaptunk (±155 M Ft). Saját hatáskörben az 1, a 2-es, és a 3-as prioritáson belül határozhattunk meg az alintézkedésekre forrásokat. Növelte mozgásterünket a Vas Megyei Önkormányzattal történt 200 M Ft -os forráscsere.

Prioritások közötti forrásmegoszlás változása az átcsoportosítások és a forráscsere hatására

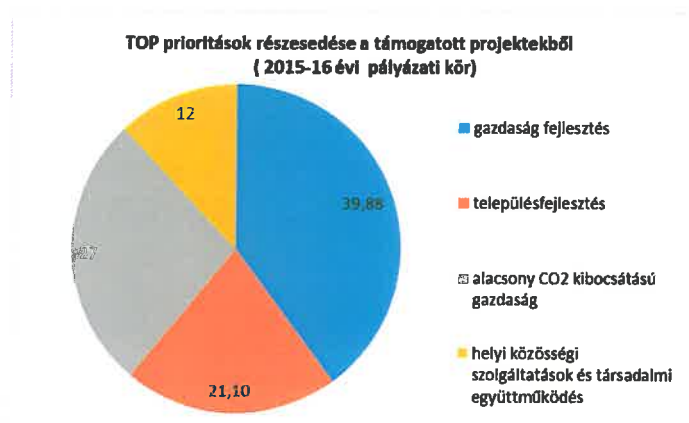
Az ITP módosításokat követően nőttek a megyei kereten belül a gazdaságfejlesztésre és a foglalkoztatás elősegítésére, valamint az energetikai fejlesztésekre szolgáló források, csökkent valamelyest a közösségi szolgáltatásokra fordítható összeg és a településfejlesztési forrás.

Pályázati felhívások

- 2015-2016-ban 17 db felhívás jelent meg első körben
- 2017-ben további 2 db első körös és 11 db második körös felhívás

Pályázati statisztika

A TOP első körös kérelmekre az előterjesztés készítéséig 130 kérelemről született támogató döntés. Két pályázat esetében a befogadás megghiúsult technikai okok miatt. Három pályázó lépett vissza a pályázat döntés-előkészítési szakaszában. Két elutasító döntés született, ezek ellen kifogást emeltek a pályázók, döntés még nincs. Az IH vezetőjének döntésére vár ezen túl egy, a megyei közgyűlés által nem befogadott elutasítási javaslat, és három további kérelem. Mindezek alapján a 141 benyújtott kérelem volt a 2015-2016.évi felhívásokra. A támogatási arány nagyon magas. Ez jelzi, hogy közös munkánk a települési önkormányzatokkal nagyon eredményes volt. A megítélt támogatásokat intézkedésenként az alábbi táblázat mutatja.

TOP első körös döntések 2017.09.22-i állapot (Ft)

Prioritás	Intézkedés	Megítélt támogatás Ft	Projektek száma db
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	1.1.1 Ipari parkok, iparterületek fejlesztése	1 014 966 823	3
	1.1.2 Inkubátorházak fejlesztése	0	
	1.1.3 Helyi gazdaságfejlesztés	445 248 478	3
	1.2.1 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	1 961 349 772	7
	1.3.1 A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés *	1 661 000 000	4
	1.4.1 A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	1 797 524 412	22
	2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	2.1.1 Barnamezős területek rehabilitációja	1 160 000 000
2.1.2 Zöld város kialakítása		1 298 945 000	3
2.1.3 Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések		1 181 920 019	16
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	3.1.1 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	1 570 000 000	3
	3.2.1 Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energiahatékonyság-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése.	2 367 455 034	34
	3.2.2 Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok	697 999 999	2
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	4.1.1 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	702 150 391	16
	4.2.1 A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	408 608 270	9
	4.3.1 Leromlott városi területek rehabilitációja	0	0
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	5.1.1 Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	344 000 000	1
	5.1.2 Helyi foglalkoztatási együttműködések	516 000 000	3
	5.2.1 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	100 000 000	1
	5.3.1 Helyi közösségi programok megvalósítása	0	0
	Megyei Önkormányzat TOP3.2.1 pályázata	26 093 793	1
	Összesen	17 253 261 991	130

Fontos hangsúlyozni, hogy az első körben az IH vezetője több pályázat esetében az intézkedésre rendelkezésre álló megyei keretet meghaladóan hozott támogató döntést. Egészségügyi és szociális alapellátásban összesen 11,96 M Ft-al. Amennyiben az IH döntésre váró pályázatok is támogatást nyernek, úgy további pluszforrások érkehetnek még.

Szeptember 30-ával zár a második körös felhívások benyújtási szakasza. Az eddig benyújtott pályázatok száma: 36 db. Még nyitott az inkubátorházak fejlesztését, a helyi gazdaságfejlesztését célzó felhívás és a helyi paktumok második ütemére kiírt pályázat. Összességében további ~8,6 mrd Ft támogatás várható még.

A projektekben vállalt indikátorok

Az alábbi főbb indikátor értékek csak tájékoztató jellegűek, mivel még nem születtek meg a második körös döntések, és néhány első körös kérelem is elbírálásra vár. Amennyiben a forrásarányos indikátorvállalások lesznek az irányadóak, várhatóan teljesíteni tudjuk a vállalásokat. Kérdéses azonban a 2018. október 31-ei közbenső értékek tartása, mert a döntések és az előkészítő szakasz időigénye késlelteti a beruházások kezdését és befejezését. Az egyeztetéseket az IH-val megkezdjük.

Újjonnan létrehozott iparterület (ha)	21
Látogatószám növekedés a turisztikai ágazatban (fő)	192.016
Felújított közút (km)	11
Felújított bölcsődei férőhely (db)	424
megújult zöldfelület (m ²)	152.000
Helyreállított, létrehozott nyitott tér (m ²)	90.000
felújított csapadékvíz véd. létesítmény (fm)	46.011
Kerékpárutak hossza (km)	35
CO2 tonna csökkenés (t)	1414
Fejlesztéssel érintett eü. szolgálatok (db)	64
Fejlesztéssel érintett szociális szolgálatok	31

Összességében elmondható, hogy az ITP mind céljaiban, mind forrásallokációjában és kiemelt célterületeiben, az indikátorok teljesítésében végrehajthatónak bizonyul. Bár országosan egységes a felhívások rendszere, sikerült a megyei sajátosságoknak, céloknak érvényt szerezni. A települési fejlesztési törekvésekkel találkozott a térségi, megyei érdekek. Vállalható módon sikerült a fejlesztéseket a területfejlesztési koncepció és stratégia fő célkitűzéseinek megvalósítására fordítani.

Tatabánya, 2017. 09. 22.

Popovics György

Határozati javaslat

A Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés elfogadja a Komárom-Esztergom Megyei Integrált Területi Program végrehajtásáról szóló beszámolót.

Határidő: azonnal

Felelős: Popovics György

Hivatali végrehajtásért felelős: Petrikné Molnár Erika főosztályvezető